

Recep Aslan, *Sünnet ve Sünnetin Günümüze Taşınması* (İstanbul: Ensar Yayınları, 1. Basım, Kasım 2020) 222 Sayfa, ISBN: 978-605-7619-92-1

**Kitap
İncelemesi
Book
Review**

Zeliha Beyza TAŞ

Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hadis Anabilim Dalı
PhD Student, Gaziantep University, Institute of Social Sciences, Department of Hadith,
Gaziantep, Türkiye.
✉ zelihabeyzatas@gmail.com

ROR ror.org/020vvc407
ID orcid.org/000-0002-5395-0566

**Yazar
Author**

Taş, Zeliha Beyza. "Recep Aslan, Sünnet ve Sünnetin Günümüze Taşınması (İstanbul: Ensar Yayınları, 1. Basım, Kasım 2020) 222 Sayfa, ISBN: 978-605-7619-92-1". *Tevilat* 6/1 (Haziran 2025), 291-297.
doi.org/10.5281/zenodo.15793732

**Atıf
Cite as**

Received / Geliş Tarihi: 22.04.2025
Accepted / Kabul Tarihi: 30.04.2025

e-ISSN: 2757-654X
www.tevilat.com

İntihal / Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi. / This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Telif Hakkı&Lisans/Copyright&License: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını **CC BY-NC 4.0** lisansı altında yayımlanmaktadır. / Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the **CC BY-NC 4.0**.

Yayıncı/Published by: Selçuk University Press

**Bilgi
Info**

Recep Aslan, *Sünnet ve Sünnetin Günümüze Taşınması* (İstanbul: Ensar Yayınları, 1. Basım, Kasım 2020) 222 sayfa, ISBN: 978-605-7619-92-1

İslâm dininin Kur'ân-ı Kerîm'den sonra ikinci kaynağı olan Sünnet'in doğru anlaşılması, korunması ve günümüze uygun bir şekilde taşınması hususunda sahâbî döneminden itibaren Müslümanlar çok gayret göstermişlerdir. Bu konuda çeşitli yöntemler geliştirmişlerdir. Özellikle de hadis ve sünnetin korunması için yazı veya ezber yoluyla kayıt altına almaya çalışmışlardır. Çünkü sünnet ve hadisler olmadan dinin anlaşılması, hayata uygulanması ve doğru yaşanması çok da mümkün değildir. Üsve-i hasene olan Hz. Peygamber 'i(s.a.v.) ahlaki yozlaşmanın arttığı, değerlerin yok sayıldığı ve bizlere emanet edilen hadis ve sünnetlerin terk edildiği günümüze sunmak bütün insanlığın bu olumsuz şartlardan kurtulmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bundan dolayı Hz. Peygamber'i örnek olarak bütün insanlığa sunarken onun yaptıklarının aynısını yapmak değil, yaptıklarının arka planını, sebep ve hikmetini anlayarak günümüz problem ve şartları doğrultusunda özüne sadık kalan bir bakış açısıyla yorumlamak son derece önemlidir. Onun sünnetini doğru bir şekilde günümüze taşımamızın yolu, onun koyduğu kurallar çerçevesinde onun sünnetini doğru anlamak ve hayata taşımaktan geçmektedir.

292 Özet

Anahtar Kelimeler: Hadis, Sünnet, Anlamak, Yöntem, Kural.

Tevilat 6/1 (2025)

Recep Aslan, *Sunnah and Its Transfer to Our Day* (Istanbul: Ensar Publications, 1 st Edition, November, 2020), 222 Pages, ISBN: 978-605-761992-1

Since the time of the Companions, Muslims have made great efforts to correctly understand, preserve, and appropriately transmit the Sunnah—the second source of Islam after the Qur'an—into modern times. Various methods have been developed in this regard. In particular, efforts were made to record the Sunnah and hadiths through writing or memorization, as understanding the religion, applying it to life, and practicing it correctly would not be possible without the Sunnah and hadiths. It is believed that presenting the Prophet Muhammad (peace be upon him), who is the uswa hasana (a beautiful example), to today's world—where moral decay is increasing, values are being ignored, and the hadiths and Sunnah entrusted to us are being abandoned—can help humanity escape these negative conditions. Therefore, when presenting the Prophet as a role model to all of humanity, it is not about merely replicating his actions, but rather understanding the background, reasons, and wisdom behind them, and interpreting them with a perspective that remains faithful to their essence, in light of today's challenges and circumstances. The way to correctly carry his Sunnah into our time lies in understanding it accurately within the framework of the principles he established and applying it to our lives accordingly.

Abstract

Keywords: Hadith, Sunnah, Understanding, Sample, Rule.

İslâm'ın iki ana kaynağından ikincisi olan sünnet, Müslümanlar için oldukça önemlidir. Hadis ve sünnetler dinin anlaşılması ve doğru bir şekilde yaşanmasını sağlamaktadır. Hz. Peygamber'in sünnetinin uygulanması ve günümüze taşınması açısından önemi ortadadır.

Ana hedef Hz. Peygamber'in yolundan gidilmesidir. İslâm dininin yaşanması ve anlaşılması için Hz. Peygamber'in sünneti uygulanmalıdır. Ancak bu uygulama sırasında onun yaptıklarını körü körüne taklit etmek değil, sünneti anlayarak ve kavrayarak yorumlamak ve uygulamak esas olmalıdır. Kur'ân-ı Kerîm'de pek çok ayette de bilinçsizce yapılan taklit eleştirilmiş, bu konuda Müslümanlar uyarılmış ve anlayarak ve kavrayarak tebliğ etmek ve hayata geçirmek gerektiği emredilmiştir.

İslâm'ın anlaşılması ve yaşanması konusunda önemli bir konuma sahip sünnetin güncelliğini ve evrenselliğini her zaman koruması gerekmektedir. Bu durum gerçekleşikten sonra sünnetin günümüze taşınmasının yolu kolaylaşabileceği kanaatindeyiz.

Yukarıda bahsettiğimiz konuyu ele alan Prof. Dr. Recep Aslan, "Sünnet ve Sünnetin Günümüze Taşınması" adlı eseri üç ana bölümden oluşturulmuştur. İlk bölümde sünnetin lügat anlamının yanında Kur'ân-ı Kerîm'e, Hz. Peygamber'e, sahâbî, tâbiîn ve Fazlur Rahman, Ahmed Hasan, Yusuf el-Karadavî, Hayri Kırbaşoğlu, Abdulfettah Ebû Gudde gibi tanınmış bazı çağdaş Müslüman araştırmacılara göre sünnetin tanımı ve kullanımı konusunu ele alınmıştır. Bu bölümde yazar sünnet kavramına dair geniş bir çerçeve çizmiş, sözcük ve terim anlamlarını uzunca beyan etmiştir. Çağdaş Müslüman bazı araştırmacıların kendi yöntem, içtihat, içinde yaşadığı şartlara göre sünneti ele alış şeklini detaylıca incelemiştir. Yazar bu bölümün sonunda sünnet kavramı konusunda detaylı ve uzunca durmasının sebebini, klasik sünnet tanımlarının yanında sünnetin bireye, günümüz toplumunun

yaşayış anlayış yapısına, insanlığın kurtuluşuna bir çare olmasına yönelik tanımların da var olduğunu ve bu tanımlar sayesinde sünnetin bir medeniyet projesi yönünün olduğunu belirtmiştir. Yazar bu bölümde detaylı sünnet tanımları yapması farklı bakış açılarına sahip okuyucunun ufkunu genişlettiğine ve okuyucunun mantıklı analizler yapabilmesine yardımcı olduğu kanaatindeyiz.

İkinci bölümde sünnetin işlevi konusu ele alınmıştır. Bu bölümde alt başlık olarak beşer ve resûl olan Hz. Peygamber'in İslâm dinindeki konumu, Hz. Peygamber'in görevleri, Müslümanlara rehber ve örnek oluşu, vahiy-sünnet arasındaki ilişkinin boyutları, Kur'ân-ı Kerîm'de Hz. Peygamber'in hikmet sahibi oluşu, sünnetin dinin tamamlayıcısı ve hüccet oluşu ve Kur'ân bize yeter, Kur'ân ile yetinme söyleminin dayanakları konuları detaylıca incelenmiştir. Her başlık altında yazar o konu hakkında görüşleriyle birlikte bir sonuca gitmiştir. Yazar genel kabule uygun olarak sünnet ve Kur'ân'ın birbirini tamamladığını ve birbirinden ayrılmaması gerektiğini belirtmiştir. Beşer ve resûl olan Hz. Peygamber'in İslâm dinindeki konumunu ayet, hadis ve âlimlerin görüşleri ile destekleyerek okuyucuya sunmaya çalışmıştır. Hz. Peygamber'in tebliğ, vahyi insanlara açıklama olan beyân, İslâm dinine davet, tezkiye, hüküm koyucu ve ta'lim görevlerini tek tek başlıklar altında ele almıştır. Hz. Peygamber'in kişiliğinin, yaşantısının ve sözlerinin körü körüne taklit edilmek değil de arka planını anlayarak örnek almak gerektiğini belirtmiştir. Sünnet-vahiy ilişkisi konusunda yazar bu konudaki farklı görüşleri kısaca vermiştir. Bu konuda en sağlıklı olanın sünnetin neyin mahsulü olduğunu tartışmak değil, onların Kur'ân'a arz edilip edilmeyeceğini araştırmak olduğunu belirtmiştir. Bu konudaki görüşler şunlardır:

1- Sünnet de Kur'ân gibi vahiy mahsulüdür. Bu görüşü benimseyenler sünnetin Kur'ân-ı Kerîm gibi vahiy kaynaklı olduğunu belirtmişlerdir. Bu konuda Kur'ân, hadis ve selef âlimlerinin görüşleriyle benimsediklerinin delillendirmişlerdir.

2- Sünnette vahiy mahsulü hiçbir şey yoktur. Bu görüşü savunanlara göre sünneti, Hz. Peygamber'in kendi çerçevesinde elde ettiği bilgi birikiminin, akıl ve tecrübesinin ve bunlara

dayanarak Kur'ân'ı yorumlamasının bir ürünüdür şeklinde tanımlamışlardır.

3- Sünnetin bir kısmı vahiy mahsulü, bir kısmı Hz. Peygamber'in içtihadının ürünüdür. Bu görüş yukarıdaki görüşlerinin orta yolu olarak kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yazar ayrıca Hz. Peygamber Kur'ân'da hikmet sahibi olarak nitelendirilmesinin yanında esas olarak hikmet kavramının kitap, sünnet veya ilim olduğunu konusunda âlimlerin görüşlerine yer vermiştir. Bu görüşlere yer verirken konuyu ayet ve hadislerle de desteklemiştir. Kur'ân ile yetinme yani hadisleri inkâr düşüncesi başlığında ise bu düşüncenin ne zaman başladığını, neden bu görüşün benimsenmeye çalışıldığını ve Hindistan, Mısır ve Türkiye'de bu konu hakkındaki tartışmalara yer vermiştir. Bu konuda yazar özellikle Mısır ve Hindistan'da Müslümanların birlikteliğini sağlayacak olanın Kur'ân olduğunu ve hadislerin bu konuda bir engel olduğu düşüncesinin yayıldığını belirtmiştir. Fakat unutulmuş bir şey var ki o da Hz. Peygamber Kur'ân-ı Kerîm'in açıklayıcısı, yol göstericisi ve tamamlayıcısı olduğudur.

Üçüncü bölümde yazar sünnetin günümüze taşınması konusuna yer vermiştir. Bu bölümde hadislerin Kur'ân ayetleriyle birlikte ele alınması, rivayetlerin bütünlük içerisinde işlenmesi, sünneti modern döneme taşımada garîbu'l-hadis, esbâbü vurûdü'l-hadis, muhtelifü'l-hadis, nâsîh ve mensûh ve fihhu'l-hadis adlı hadis ilimlerinin yeri, sünnette kastedilen mana, amaç, ilke ve hikmetlerin tespiti, Hz. Peygamber'in üslûbu ve anlatım tarzı, Hz. Peygamber'in örnekliğini çağımıza taşınması, sünnetin bağlayıcılığı, yerelliği ve evrenselliği başlıklarına yer verilmiştir. Yazar bu konuyu geniş bir perspektifle ele almıştır. Bu bölüme başlamadan önce genel olarak sünnetin doğru bir şekilde anlaşılmaması ve günümüze taşınmamasının sebepleri olarak şekilci ve lafızci yaklaşım ile beraber körü körüne sünneti taklit, sünnetin olduğu toplumun şartlarının değerlendirilmemesi, sünnette yer alan emir, yasak, tavsiye, teşvik, ikazların ayırt edilememesi ve sünnetin sebep-i vürûdu ile siyak-sibakının göz ardı edilmesi gibi hususları vurgulamıştır. Bu sebeplerden dolayı yazarımız sünnetin günümüze taşınması konusuna katkı sağlamak amacıyla hadisleri ayetlerle birlikte ele alınması, rivayetlerin

birlikte incelenmesi, hadis ilimlerinden yararlanılması, hadislerde kastedilen illet, amaç, sebep, ilke ve hikmetlerin tespit edilmesi, sünnetin bağlayıcı olduğunu benimsenmesi ve Hz. Peygamber'in örnekliliğinin vurgulanarak incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu şekilde bu bölümdeki başlıklar kendinden önceki ve sonraki başlıklar ile tam uyumludur. Okuyucunun kafa karışıklığını gidermek için konu bir bütün içerisinde işlenmeye çalışılmıştır.

Yazar, birinci, ikinci ve üçüncü bölümlerde konu veya bölüm sonlarında bazı değerlendirmeler yapmıştır. Sonuç bölümünde ise yazar içeriği genel olarak özetlemeye çalışmıştır.

Tanıtımını yapmaya çalıştığımız bu eser, konusu ve amacı itibarıyla günümüzde dahi Müslümanların içinde bulunduğu bir tartışmayı konu edinmiştir. Zira hadisleri, sünneti ve Hz. Peygamber'in örnekliliğini inkâr edenlerin ortaya attığı yersiz iddiaları çürütmeye çalışan bir eser olmaya çalışması çalışmayı değerli kılan yönlerinden biridir.

Eserde akademik bir dil, sade ve akıcı bir üslup kullanılmıştır. Eserde bulunan bölüm içerisindeki alt başlıklar barındırması konunun anlaşılmasını kolaylaştırmıştır. Ayrıca yazar geniş bir konuyu belli başlık ve yöntemlerle sınırlaması da eseri kolaylaştıran bir başka unsurdur. Sünnetin günümüze taşınması ile ilgili ele alınan konularda yazar görüş ayrılıkları ve görüş birliklerini delillerle temellendirmesi ve yazarın düşüncelerini ispat etme hususundaki gösterdiği çabayı gözler önüne sermeye çalışması alana katkı sağlamıştır.

Son olarak bu kitap hadis araştırmalarıyla ilgilenen kimseler tarafından sünnetin değeriyle ilgili araştırmalarda fazlaca yararlanılabilir bir eser olduğunu da söylemekte fayda vardır. Ayrıca şunu da belirtmemiz gerekir ki eserde yapılan atıflar, dipnotlar, kaynakça ve indeks gibi teknik hususları incelediğimizde, çalışmanın bu açıdan özgün bir yapıya sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Kaynakça

“Aslan, Recep. Sünnet ve Sünnetin Günümüze Taşınması. İstanbul: Ensar Yayınları, 1. Basım, Kasım 2020. Sayfa 222. ISBN: 978-605-7619-92-1”

